

BG

BG

BG

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 2.12.2010
COM(2010) 712 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Реализиране на ползите от електронното фактуриране за Европа

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

Реализиране на ползите от електронното фактуриране за Европа

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В стратегията „Европа 2020“¹ се излага виждане за силно конкурентоспособна социална пазарна икономика на Европа за 21 век и се подчертава, че е от ключово значение да се извлекат всички икономически и социални ползи от едно общество с високоразвити цифрови технологии. За тази цел електронното фактуриране е включено във водещата инициатива на Комисията „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“², според която приоритет е изграждането на единен цифров пазар и се призовава за премахване на регулаторните и техническите пречки, възпрепятстващи масовото въвеждане на електронното фактуриране.

Сега действащите разпоредби, уреждащи електронното фактуриране в Европа, са все още твърде различни в отделните държави-членки и по-голямата част от потенциала на електронното фактуриране остава неизползван, което е еднакво неблагоприятно както за потребителите, така и за предприятията. Нещо повече, изпращането и получаването на електронни фактури все още е твърде сложно и скъпо, особено за малките и средните предприятия (МСП). Докато представителите на 42 % от големите предприятия заявяват, че получават или изпращат електронни фактури, при МСП този дял остава нисък (22 %)³. В резултат на това средният пазарен дял на електронните фактури в Европа остава много нисък и понастоящем се оценява на около 5 % от всички фактури, изпращани и получавани за една година⁴ между предприятията.

Това създава значителни възможности за подобрене. Масовото въвеждане на електронното фактуриране в ЕС би довело до значителни икономически ползи, като преминаването от фактури на хартиен носител към електронни фактури според разчетите ще доведе до спестявания от близо 240 милиарда EUR за период от шест години⁵. Освен това поради тясната връзка между процесите на фактуриране и плащане създаването на единна зона за плащания в евро (ЕЗПЕ) дава отлична възможност за развитието на оперативно съвместими европейски схеми за електронно фактуриране.

Комисията иска електронното фактуриране да се превърне в преобладаващ метод на фактуриране в Европа до 2020 г. Комисията се ангажира да работи в тясно

¹ COM(2010) 2020, http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm.

² COM(2010) 245, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:EN:PDF>.

³ „Enterprises sending and/or receiving e-invoices“ („Предприятия, които изпращат и/или получават електронни фактури“), Евростат, 2009 г.

⁴ „E-invoicing – E-billing in Europe“ („Електронното фактуриране в Европа“), Billentis, 2009 г.

⁵ „SEPA potential benefits at stake“ („Потенциалните ползи от единната зона за плащания в евро“), Capgemini, http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf.

сътрудничество с държавите-членки и всички други заинтересовани лица, които ще трябва да изпълнят своята част от задачите, за да бъде постигната тази цел и да се създаде подходяща среда за широкомащабно въвеждане на електронното фактуриране.

Ето защо в настоящото съобщение се разглеждат следните приоритетни цели:

- гарантиране на правната сигурност и осигуряване на ясни технически условия за електронните фактури за улесняване на масовото им въвеждане,
- насърчаване и популяризиране на развитието на отворени и оперативно съвместими системи за електронно фактуриране въз основа на общ стандарт, като особено внимание се обръща на потребностите на МСП,
- подкрепа за въвеждането на електронното фактуриране чрез създаване на организационни структури, като националните форуми по електронното фактуриране и Многостранныя европейски форум.

2. ПОЛЗИ ОТ ЕЛЕКТРОННОТО ФАКТУРИРАНЕ

За разлика от фактурите на хартиен носител в електронните фактури данните са в цифров формат, а това осигурява значителни предимства. Електронното фактуриране дава възможност за плащане в по-къси срокове, допускане на по-малко грешки, икономии на разходи за отпечатване и изпращане по пощата и — най-важното — напълно интегрирана обработка. Следователно отличителна черта на електронната фактура е възможността за автоматизация, особено когато е изпратена в структуриран формат: електронните фактури могат да бъдат генерирани и изпращани автоматично и пряко от финансово-счетоводните логистични системи на доставчика до съответните системи на получателя. Следователно повечето икономически ползи произтичат не от икономии на разходи за отпечатване и изпращане по пощата, а от пълната автоматизация и интеграция на процеса от поръчката до плащането между търговските партньори.

Освен това се очаква прилагането на еднакви разпоредби за данъка върху добавената стойност (ДДС) спрямо електронните фактури и фактурите на хартиен носител да доведе до намаление на административните разходи за предприятията с до 18 милиарда евро в средносрочен план, както посочва Групата на високо равнище относно административните тежести⁶.

Очаква се също така ползи от електронното фактуриране да има и за потребителите, изразяващи се по-конкретно в удобството да получават фактури по електронен път вместо на хартиен носител. Все пак следва да се гарантира, че потребителите, които имат ограничен достъп или нямат въобще достъп до интернет, няма да бъдат ошетени и че винаги ще могат да поискат да им бъдат изпращани фактури на хартиен носител. Освен това в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз при електронното фактуриране следва да се осигурява защита на личните данни и да се спазва правото на личен живот.

⁶ COM(2009) 15,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0015:FIN:EN:PDF>.

Накрая, въвеждането на електронното фактуриране ще доведе и до значителни ползи за околната среда чрез намаление на потреблението на хартия и икономии на енергия за транспорт, които биха могли да доведат до спад на въглеродните емисии с 1 милион тона годишно еквивалент на въглероден двуокис (CO₂)⁷ в ЕС.

3. ВКЛЮЧВАНЕ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ

За да отговори на потребностите на пазара и на призивите на заинтересованите страни, Европейската комисия създаде Експертна група по електронното фактуриране, която да проучи пречките, възпрепятстващи по-бързото въвеждане на електронното фактуриране в ЕС. В края на 2009 г. Експертната група публикува окончателния си доклад, включващ предложение за нормативна уредба на електронното фактуриране в Европа⁸.

Основните препоръки на Комисията могат да бъдат обобщени по следния начин:

- приоритетно удовлетворяване на потребностите на МСП чрез съсредоточаване на усилията върху няколко конкретни изисквания на предприемачите,
- хармонизиране и внасяне на яснота в нормативната уредба и правилата за ДДС в целия ЕС въз основа на еднаквото третиране на фактурите на хартиен носител и електронните фактури и с помощта на кодекс на добрите практики, изготвен от Експертната група,
- създаване на екосистема за електронно фактуриране с максимална оперативна съвместимост и максимален обхват,
- приемане от страна на всички оператори в частния и публичния сектор на общ стандарт за съдържанието на фактурите и общ модел на данните — „Cross-Industry Invoice (CII) v.2“ на Центъра за опростяване на процедурите и практиките в администрацията, търговията и транспорта към Организацията на обединените нации (UN/CEFACT),
- установяване на организационна процедура за въвеждане на електронното фактуриране в Европа на равнището на държавите-членки и на ЕС.

Докладът бе предоставен на широката общественост за обсъждане⁹, за да могат всички заинтересовани лица да реагират на предложените препоръки. Повечето участници изразиха съгласие с главните послания, препоръки и изводи в доклада.

Процедурата по консултиране със заинтересованите страни завърши с голяма конференция по въпросите на електронното фактуриране в Европа¹⁰, проведена под

⁷ Тази цифра е получена чрез екстраполация, основана на проучване на Департамента за научни изследвания в областта на екологичните стратегии към Технологичния институт в Швеция, според което замяната на фактурите на хартиен носител с електронни фактури би довела до годишно намаление на въглеродните емисии в размер на 39 000—41 000 тона еквивалент на CO₂.

⁸ *Окончателен доклад на Експертната група по електронното фактуриране*,
http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/e-invoicing/report_en.pdf.

⁹ Обобщение на отговорите на участниците в общественото обсъждане:
http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/document.cfm?action=display&doc_id=5814&userservice_id=1&request.id=0.

егидата на испанското председателство на Съвета на 27 и 28 април 2010 г. в Мадрид. На конференцията също бяха одобрени препоръките на Експертната група, чиито предложения като цяло получиха подкрепа.

4. СЪСТОЯНИЕ НА ЕЛЕКТРОННОТО ФАКТУРИРАНЕ В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

4.1. Дял на електронните фактури

Към днешна дата делът на електронните фактури е сравнително нисък и се различава много в отделните държави-членки. Макар че представители на 23 % от предприятията заявяват, че получават или изпращат електронни фактури¹¹ (този дял варира между 8 % и 41 % в ЕС-27), броят на обменяните структурирани електронни фактури остава нисък, особено при МСП.

По отношение на предлагането пазарът на електронното фактуриране е много разпокъсан. В ЕС действат над 400 доставчика на услуги по електронно фактуриране, главно на национално равнище, предлагайки широка гама от системи за електронно фактуриране.

В някои държави-членки¹² в публичния сектор са възникнали или възникват инициативи за въвеждане на задължение за електронно фактуриране при възлагането на обществени поръчки. Тези проекти са от ключово значение за ускоряване навлизането на електронните фактури на пазара. На европейско равнище Комисията започна проекта PEPPOL (Pan-European Public Procurement On-line — Паневропейски електронни обществени поръчки)¹³, чиято цел е да се създаде възможност за предаване на съобщения по електронен път между предприятията (в т.ч. МСП) и държавните органи в целия ЕС при всички процедури по възлагане на поръчки, включително при изпращането и получаването на фактури. Разработваната оперативно съвместима система за електронно фактуриране би могла да бъде използвана и извън обществените поръчки, при трансакциите между предприятия.

4.2. Електронното фактуриране в единната зона за плащания в евро (ЕЗПЕ)¹⁴

Фактурите са само едно звено от цялостната финансова логистична верига, обхващаща процесите от покупката до плащането. Особено поради тясната връзка между фактурите и плащанията е важно електронното фактуриране да бъде включено в по-широкия контекст на интегрирания пазар на електронните плащания. Създаването на интегрирана единна зона за плащания в евро, което бе силно подкрепено от Комисията от самото начало, улеснява свързването на процесите на фактуриране и плащане.

¹⁰ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/e-invoicing/benefits/conference_electronic_invoicing_en.htm

¹¹ „Enterprises sending and/or receiving e-invoices“ („Предприятия, които изпращат и/или получават електронни фактури“), Евростат, 2009 г.

¹² <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=0&language=en&pcode=tin00114>.

В Дания, Финландия, Италия, Испания, Швеция има инициативи електронното фактуриране да бъде направено задължително за публичните органи в определени срокове. *Final Report of the Expert Group on e-Invoicing* (Окончателен доклад на Експертната група по електронното фактуриране), 2009 г., стр. 15-16, http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/e-invoicing/report_en.pdf.

¹³ За повече информация за тази инициатива вж. www.peppol.eu.

¹⁴ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/index_en.htm

Макар че единната зона за плащания в евро и електронното фактуриране са два отделни проекта, всеки от тях може да извлече ползи от другия. Единната зона за плащания в евро може да открие пътя към успешното изпълнение на инициативата за електронното фактуриране чрез насърчаване на пълната интеграция на процесите по цялата финансова логистична верига, а масовото въвеждане на електронното фактуриране би могло да бъде полезно за развитието на ЕЗПЕ поради тясната връзка между плащания и фактури.

Целта на единната зона за плащания в евро е осигуряване на цялостна автоматизирана обработка на плащанията. Това премахва нуждата от ръчно извършване на операции, създавайки по този начин значителни икономически ползи. Следователно евентуалният стандарт за електронните фактури следва да съответства на стандарта ISO 20022 — „Универсална схема на съобщения за финансовата индустрия“, който се използва в контекста на единната зона за плащания в евро.

4.3. Настоящи правни и технически условия за електронно фактуриране и възможни затруднения, свързани с въвеждането му

4.3.1. Правни аспекти

4.3.1.1. ДДС и разпоредби за електронното фактуриране

Тъй като предоставят на държавите-членки различни варианти, сега действащите нормативни разпоредби на ЕС в областта на ДДС, отнасящи се до електронното фактуриране, доведоха до създаването на един набор от несъгласувани изисквания. Това създаде трудности за търговците, желаещи да използват електронни фактури, особено за предприятията, извършващи международна дейност.

Все пак на 13 юли 2010 година Съветът прие Директива 2010/45/ЕС за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на правилата за фактуриране¹⁵. С посочената директива, която ще бъде транспонирана до 1 януари 2013 г., се установяват нови разпоредби в областта на ДДС, отнасящи се до електронното фактуриране, и се премахват препятствията пред въвеждането на електронното фактуриране чрез еднакво третиране на фактурите на хартиен носител и електронните фактури, като едновременно с това се гарантира, че не се налагат допълнителни изисквания за фактурите на хартиен носител. Според новия член 233 от Директивата предприятията ще имат правото да изпращат и получават електронни фактури, при условие че упражняват „контрол на стопанската дейност, при който се установява надеждна одитна следа, свързваща фактурата и доставката на стоки или услуги“ по същия начин, както правят това понастоящем за фактурите на хартиен носител.

4.3.1.2. Други правни аспекти

Освен в законодателството за ДДС електронното фактуриране е включено и в редица законодателни разпоредби относно счетоводната отчетност, одитирането, защитата на личните данни, архивирането и митниците. Макар че ДДС по принцип се смята за

¹⁵ Директива 2010/45/ЕС,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:189:0001:0008:EN:PDF>.

главно препятствие, трябва да се установи дали другите посочени норми също представляват пречки пред въвеждането на електронното фактуриране в ЕС.

При някои системи за електронно фактуриране се използва електронен подпис. Но различията между законовите изисквания за електронния подпис в отделните държави-членки създадоха проблеми с оперативната съвместимост на системите между държавите, а това доведе до забавяне на въвеждането на международни системи за електронно фактуриране, доколкото при тях се използва електронен подпис. Въпреки положителното въздействие на действащите законодателни разпоредби за използването на електронния подпис и политическите ангажменти на държавите-членки и Комисията, има нужда от по-съгласуван и всеобхватен подход, за да се улесни постигането на оперативна съвместимост на електронните подписи между държавите-членки в целия ЕС. За тази цел в рамките на Програмата в областта на цифровите технологии Комисията предложи да преразгледа сега действащата Директива 1999/93/ЕО за електронните подписи¹⁶.

4.3.2. Оперативна съвместимост и обхват

Оперативната съвместимост на системите за електронно фактуриране осигурява на търговците възможността на практика да изпращат и получават електронни фактури въпреки съществуването на различни технологии и организационни пречки, въз основа на общи законови изисквания, корпоративни процедури и технически стандарти.

Липсата на оперативна съвместимост между различните модели и системи на търговците създава риска предприятията и особено МСП да трябва да инвестират в множество различни системи, за да изпращат и получават електронни фактури. Това води до ненужни разходи и допълнително възпрепятства масовото въвеждане на електронното фактуриране. Чрез оперативно съвместими системи за електронно фактуриране с времето ще може да се създадат редица взаимно свързани оперативно съвместими мрежи, а това ще даде възможност за включване на максимален брой търговци.

4.3.3. Стандарти

При сегашните условия няма общоупотребяван стандарт за електронното фактуриране. Разнообразните изисквания за данните и употребата и силно различаващите се подходи за прилагането им доведоха до разпокъсване на пазара.

Нито един от съществуващите формати не е взел превес досега. Системата за електронен обмен на данни (Electronic Data Interchange —EDI)¹⁷, която все още се използва от редица многонационални дружества, често е практически неподходяща за повечето МСП. Има и много формати със защитени права, които се използват само от едно многонационално дружество и доставчиците му. В резултат на това днес участниците на пазара — предприятията, дружествата за разработване на програмни продукти и доставчиците на финансови услуги — трябва да поддържат различни

¹⁶ Директива 1999/93/ЕО,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:013:0012:0020:EN:PDF>.

¹⁷ Препоръка на Комисията 1994/820/ЕО,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31994H0820:EN:HTML>.

формати, поради което са необходими големи усилия за преобразуване на форматите, за да могат да се обработват данни, изразени чрез различен синтаксис.

Редица международни и европейски организации за стандартизация понастоящем работят по разработването на стандарти за електронното фактуриране. На международно равнище UN/CEFACT е разработил и поддържа стандарт и модел на данните във фактурите — „Cross-Industry Invoice (CII)“, и си сътрудничи с Организацията за усъвършенстване на структурираните информационни стандарти (Organisation for the Advancement of Structured Information Standards — OASIS) с цел сближаване на стандарта Universal Business Language (UBL) и стандарта CII. Освен това UN/CEFACT си сътрудничи с Международната организация за стандартизация (ISO) за интегрирането на модела на данните CII в стандарта ISO 20022 — „Универсална схема на съобщения за финансовата индустрия“. На европейско равнище Европейският комитет за стандартизация (CEN) поддържа редица работни групи по конкретни въпроси, свързани с въвеждането на електронното фактуриране¹⁸.

5. СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ВЪВЕЖДАНЕТО НА ЕЛЕКТРОННОТО ФАКТУРИРАНЕ

5.1. Главни приоритети при насърчаването на електронното фактуриране в ЕС

Въз основа на препоръките на Експертната група и изводите от общественото обсъждане Комисията предлага да подкрепи масовото въвеждане на електронното фактуриране, като съсредоточи усилията си върху следните четири главни приоритетни цели:

5.1.1. Осигуряване на съгласувана нормативна уредба за електронното фактуриране

От 1 януари 2013 г. с новите разпоредби на Директива 2010/45/ЕС на Съвета в областта на ДДС, отнасящи се до електронното фактуриране, от държавите-членки ще се изисква да спазват принципа на еднакво третиране на фактурите на хартиен носител и електронните фактури. Държавите-членки вече няма да имат право да въвеждат допълнителни специални изисквания, като изискването при електронното фактуриране да се използват усъвършенствани електронни подписи или системата за електронен обмен на данни. Вместо това тези технологии ще се превърнат във възможности, които могат да бъдат използвани като средство за контрол върху дейността от предприятията, за да се гарантират „автентичността на произхода“ и „целостта на съдържанието“ на електронните фактури.

Всяка разлика в тълкуването и последващото транспониране на разпоредбите от страна на държавите-членки би могла да създаде практически затруднения за използването на електронните фактури. Това би могло да доведе до нарастване на тежестта и разходите за спазване на изискванията за предприятията, ограничавайки по

¹⁸ Работната група по електронното фактуриране на Европейския комитет за стандартизация създаде E-Invoice Gateway (<http://www.e-invoice-gateway.net>), независим портал за електронното фактуриране, чрез който се предлагат указания и информация за електронното фактуриране по държави.

този начин въвеждането на електронното фактуриране. Ето защо Комисията ще работи в тясно сътрудничество с държавите-членки, за да осигури общо разбиране за новите разпоредби за електронното фактуриране с цел постигане на последователно и съгласувано транспониране на Директива 2010/45/ЕС.

Действия:

- 1.1 За да се осигури съгласувано и своевременно транспониране на новата директива в областта на ДДС, през февруари 2011 г. Комисията ще организира работна среща по програмата „Fiscalis“¹⁹ с участието на данъчните администрации на всички държави-членки. След това Комисията ще прецени дали има нужда от още указания за държавите-членки и предприятията.
- 1.2 За да се осигури по-скорошно прилагане на принципа за еднакво третиране, заложен в новата директива в областта на ДДС, държавите-членки се призовават да разрешат фактурите да бъдат изпращани „чрез други електронни средства“ съгласно член 233 от сега действащата Директива за ДДС (2006/112/ЕО).
- 1.3 В едно външно проучване за Комисията се разглеждат алтернативни методи за събиране на ДДС, включително ролята на електронното фактуриране. Комисията ще представи констатациите от проучването и до края на 2010 г. ще публикува „Зелена книга за бъдещето на ДДС“, за да насърчи обсъжданията по теми като въпроса как развитието на информационните технологии би могло да улесни събирането на ДДС.
- 1.4 През 2011 г. Комисията ще предложи преразглеждане на Директива 1999/93/ЕО за електронните подписи, за да се създаде нормативна уредба за международно признаване и оперативна съвместимост на защитените системи за електронна идентификация.

5.1.2. Осигуряване на масово въвеждане на електронното фактуриране на пазара чрез малките и средните предприятия

Целта да се насърчава въвеждането на електронното фактуриране в ЕС не може да бъде постигната без МСП, които представляват над 99 % от европейските предприятия. Макар че електронните фактури вече се използват от много от големите предприятия, при МСП делът им остава сравнително нисък. Със своята инициатива „Акт за малките предприятия“ („Small Business Act“) ²⁰ ЕС се задължи да отдава приоритет на МСП съгласно принципа „Мисли първо за малките!“. Този принцип следва да се прилага и за пазара на електронното фактуриране, който би трябвало да предлага на МСП несложни, евтини и надеждни системи, отговарящи на свързаните с ДДС изисквания.

¹⁹ „Fiscalis 2013“ е програма на ЕС за сътрудничество, по която на националните данъчни администрации се дава възможност да създават и обменят информация и експертни становища. За повече информация:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/fiscalis_programme/fiscalis2013/index_en.htm.

²⁰ COM(2008)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0394:FIN:EN:PDF>.

Малките предприятия работят с множество различни търговски партньори (големи предприятия, потребители, публични органи, други МСП), които може да изискват от тях да използват електронни фактури от различни технически системи. Разработването на оперативно съвместими процедури и стандарти по логистичните вериги, в т.ч. за електронното фактуриране, ще улесни масовото му въвеждане от МСП. За да се увеличи участието на МСП в цифровите логистични вериги, Комисията подкрепя провеждането на широкомащабни информационни действия в промишлеността и сектора на услугите (производство на облекло, производство на автомобили, транспорт и логистика). Целта на тези проекти е да бъдат улеснени сделките между предприятията и да се допринесе за повишаване на способността им за въвеждане на новаторски продукти и конкурентоспособността им.

Затова е важно малките предприятия да бъдат подготвени за този преход във вътрешен план (по отношение на познания и инфраструктура), но също така — във външен план — е важно доставчиците на услуги по електронно фактуриране да разработват услуги и системи, които изискват ниски капиталовложения в инфраструктура и квалификация на служителите, така че електронното фактуриране да помогне на МСП да повишат ефективността си и да реализират оперативни икономии.

Комисията смята, че посочените по-долу действия ще помогнат на МСП да извлекат всички ползи от електронизацията на фактурите:

Действия:

- 2.1 Комисията ще изготви подробен разчет за ефекта върху МСП от евентуалните технически и законодателни изисквания за електронното фактуриране, прилагайки принципа „Мисли първо за малките!“ и извършвайки „теста за МСП“, и очаква държавите-членки и организациите за стандартизация да направят същото.
- 2.2 Комисията ще организира и ще участва в дейности за повишаване на осведомеността, за да бъдат информирани МСП за възможностите, свързани с електронното фактуриране. Ще бъдат проучени ползите от потенциалното взаимодействие със съществуващи инициативи за насърчаване (например „Европейската седмица на МСП“, „Седмичата на уменията в областта на електронните технологии“) и мрежи (например European e-Business Support Network, European Enterprise Network).
- 2.3 Комисията ще продължи и разшири инициативите, с които се насърчава участието на МСП в цифровите логистични вериги. През 2011 г. ще бъдат започнати две нови дейности по Програмата за конкурентоспособност и иновации.

5.1.3. Създаване на условия, които осигуряват максимален обхват

За да се осигури масово въвеждане на електронното фактуриране, е изключително важно да се създадат условия, които позволяват максимален брой търговци да изпращат и получават електронни фактури. Макар че изпълняваните понастоящем дейности ще доведат до повишаване на оперативната съвместимост на електронните фактури, според Комисията има нужда от още действия на организационно и

техническо равнище²¹. По тези препоръки следва да се постигне по-голям напредък преди крайния срок за транспониране на Директивата за ДДС (1 януари 2013 г.)

Първо, ясните роли и отговорности на търговците и доставчиците на услуги по отношение на оперативната им съвместимост на организационно ниво следва да бъдат определени и приети от участниците на пазара чрез кодекс на добрите практики. Освен това приемането и използването на ясни и широко признати идентификационни номера и/или адреси на търговците и доставчиците на услуги би улеснило обработката на електронните фактури.

Освен това, за да се гарантира възможността за взаимно свързване на системите за електронно фактуриране, търговските партньори и доставчиците на услуги следва да се стремят към съгласуване по въпроси като управлението на риска, адресирането и маршрутизирането, споразуменията за роуминга, комуникационните процедури и изискванията за сигурност.

Посочените по-долу действия са необходими, за да се гарантира, че с времето търговците ще могат да постигнат взаимна свързаност и да създадат в рамките на ЕС или дори отвъд него мрежа, осигуряваща масово въвеждане на електронното фактуриране.

Действия:

- 3.1 Европейският комитет за стандартизация следва да разработи до края на 2011 г. кодекс на добрите практики, отчитайки работата на Експертната група по електронното фактуриране. Този кодекс на добрите практики, който трябва да бъде приет от търговците, доставчиците на услуги и публичните органи, следва да съдържа съгласувана терминология и определение на ролите и отговорностите на отделните участници в процеса на електронното фактуриране.
- 3.2 До края на 2011 г. CEN следва да анализира необходимостта от действия за приемане на оперативно съвместими процедури за адресиране и маршрутизиране от страна на участниците в процеса на електронното фактуриране и да представи предложения за такива действия.

5.1.4. Насърчаване на приемането на стандартен модел за данните

Едно от главните предизвикателства пред въвеждането на електронното фактуриране е да се определи ясен общ семантичен модел на данните, описващ необходимите информационни елементи на електронните фактури. Общият модел на данните ще улесни постигането на оперативна съвместимост на семантично ниво и ще осигури технологична неутралност. Съгласно препоръките на Експертната група „моделът Cross-Industry Invoice (CII) v.2 на UN/CEFACT следва да бъде приет като общ еталонен семантичен модел на данните, въз основа на който да бъдат разработвани бъдещите варианти за стандартизация на съдържанието на електронните фактури“. Пазарът следва да бъде оставен да определи как този модел на данните впоследствие ще бъде

²¹ В европейската нормативна уредба на оперативната съвместимост за публичните услуги, чието приемане предстои, се разграничават четири нива на оперативна съвместимост: правно, организационно, семантично и техническо.

приспособен, за да отговаря на конкретните потребности на предприятията. Всички участници на пазара, както от частния, така и от публичния сектор, се призовават да разработват и въвеждат системи, които съответстват на модела на данните СИ v.2, или да привеждат системите си в съответствие с този модел.

Освен това въвеждането на този модел на данните следва да бъде подкрепяно от международните организации за стандартизация, за да се гарантира достъпност и стабилност по отношение на текущото управление, поддръжка и качество. В Европа чрез своите технически комитети и работни групи CEN следва да улеснява по-нататъшното въвеждане на съответните стандарти и свързаните с тях указания и да осигурява подкрепа за европейските изисквания от страна на международните органи за стандартизация. Въпреки това в краткосрочен план сближаването към един общ стандарт следва да не пречи на използването на съществуващите системи за електронно фактуриране, стига тези системи да са в съответствие или да са в процес на привеждане в съответствие с общия модел на данните на електронните фактури.

Действия:

4.1 През 2011 г. CEN ще разработи указания за въвеждането на модела на данните СИ v.2. Тези указания следва да се основават на набора от основни данни във фактурите, предложен от Експертната група по електронното фактуриране, и да отчитат стандарта ISO 20022 — „Универсална схема на съобщения за финансовата индустрия“, резултатите от работните срещи на CEN за електронното фактуриране, BII и EBES, и други инициативи като проекта PERPOL.

В зависимост от пазарното търсене следва да се помисли за разработване на допълнителни указания, отнасящи се до други области или търговски процеси.

4.2 CEN ще си сътрудничи с международните организации за стандартизация като UN/CEFACT и ISO и ще представи конкретни изисквания за по-нататъшното развитие на модела на данните СИ.

4.3 UN/CEFACT се призовава да се стреми към бързо разработване на системи за електронни търговски съобщения, допълващи електронните фактури, което ще подобри способността на предприятията, търговските сдружения и административните органи да обменят помежду си продукти и свързаните с тях услуги по ефективен начин.

5.2. Организиране на въвеждането на електронното фактуриране в ЕС

Необходими са координирани действия както на национално, така и на европейско равнище, за да бъде подпомогнато въвеждането на електронното фактуриране. Така ще бъде насърчено разработването на съвместими системи в държавите-членки, така че да бъде подобро функционирането на вътрешния пазар чрез повишаване на ефективността на международните сделки и намаляване на свързаните с тях разходи за потребителите, предприятията и публичните органи.

5.2.1. Насърчаване на електронното фактуриране на национално равнище

Държавите-членки имат добра възможност да пропагандират, развиват и улесняват електронното фактуриране. Те следва да гарантират, че практиките им в областта на

търговията, данъчното облагане и обществените поръчки допринасят за създаването на условия, подходящи за развитието на електронното фактуриране в целия ЕС.

Действия:

- 5.1 Държавите-членки следва да разработят стратегия за насърчаване на електронното фактуриране на национално равнище. Тази стратегия следва да има следните цели:
- пропагандиране в полза на електронното фактуриране, особено сред МСП,
 - координиране на национално равнище на съществуващите и предстоящите инициативи за насърчаване на въвеждането на електронното фактуриране, включително по въпросите с европейско измерение, свързани с правото, стандартизацията и оперативната съвместимост,
 - наблюдение на дела на електронното фактуриране и определяне на цели за този дял.
- 5.2 В подкрепа на изпълнението на тези цели държавите-членки следва да създадат национални форуми на заинтересованите страни по електронното фактуриране и да информират Комисията за това до юни 2011 г. Заинтересованите страни следва да бъдат балансирано представени в националните форуми, като се осигурява достатъчно участие на публичните органи и ползвателите на услуги по електронно фактуриране сред потребителите, МСП и големите предприятия.

5.2.2. Насърчаване на електронното фактуриране на европейско равнище

Действията на равнището на държавите-членки следва да бъдат съгласувани, за да се гарантира, че електронните фактури могат свободно да бъдат обменяни в рамките на ЕС. Особено внимание следва да бъде отдадено на улесняването на международните сделки, най-вече за МСП.

Действия:

- 6.1 Комисията ще създаде за три години Многостранен европейски форум по електронното фактуриране (наричан по-долу „Европейски форум по електронното фактуриране“, в който ще участват делегати от националните форуми и представители на съответните европейски сдружения на потребители, Европейския комитет за стандартизация, Европейската централна банка (ЕЦБ) и Работната група за защита на личните данни по член 29²².
- Главните задачи на Европейския форум по електронното фактуриране ще бъдат да подпомага Комисията в следните области:
- наблюдение върху развитието на пазара на електронното фактуриране и дела на електронното фактуриране в промишлеността и сектора на услугите в държавите-членки,

²² Директива 95/46/ЕО, ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31—50.

—	осигуряване на обмен на опит и добри практики за улесняване на разработването на оперативно съвместими системи за електронно фактуриране,
—	представяне на установените проблеми, особено по отношение на международните сделки, и излагане на подходящи предложения за разрешаването им,
—	подпомагане и наблюдение на дейностите за въвеждане на стандартния модел на данните в електронните фактури.
6.2	Комисията и всички други институции на ЕС следва да бъдат водещ пример, въвеждайки електронното фактуриране при процедурите за възлагане на обществени поръчки от тяхна страна. Комисията по-специално ще работи за изпълнението на проекта e-Prior.
6.3	През 2011 Комисията ще се стреми да подобри наблюдението върху въвеждането на електронното фактуриране чрез осигуряване на повече статистически данни.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Очаква се масовото въвеждане на електронното фактуриране да донесе ползи за ЕС като цяло и да спомогне за повишаването на конкурентоспособността му. Извън ЕС пазарният дял на електронното фактуриране нараства значително и е извънредно важно Съюзът да не изостава спрямо това развитие.

Държавите-членки и заинтересованите лица се призовават да одобряват предложените главни приоритетни цели и действия за постигането на масово въвеждане на електронното фактуриране. Комисията ще наблюдава внимателно всички действия и въвеждането на електронното фактуриране и до края на 2013 г. ще представи на Съвета и Европейския парламент доклад за напредъка. Ако при изготвянето на доклада бъде установено, че въвеждането на електронното фактуриране напредва с незадоволителни темпове, а фрагментацията се запазва, би могло да бъдат предвидени допълнителни действия и препоръки за преодоляване на проблемите, пречещи на масовото въвеждане.

Развитието на електронното фактуриране чрез създаването на структури за управление като националните форуми и Многостранный европейски форум би трябвало да спомогне за осигуряване на съгласуван подход на ЕС към електронното фактуриране и да улесни формирането на една паневропейска среда за оперативно съвместими системи за електронно фактуриране.